

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK VII.

CELOVEC, SREDA, 24. SEPTEMBER 1952

ŠTEV. 66 (526)

Za prijateljstvo med narodi in utrjevanje kolektivne varnosti

Britanski zunanji minister Anthony Eden na šestdnevem obisku v Jugoslaviji

Napovedani obisk britanskega zunanjega ministra v Jugoslaviji je že nekaj tednov pred dejstvom samim bil predmet obširnih komentarjev, razmotrivanj in ugibanj po vsem svetu. Seveda je večina piscev tozadevnih člankov v časopisju odnosno radiokomentatorjev in drugih, ki so se že predhodno bavili s tem vsekakor važnim političnim dogodkom, Edenov obisk v Jugoslaviji spravljal zgolj v zvezo z dozdevnim poizkusom pritegniti Jugoslavijo v kako vojaško zvezo in s tržaškim vprašanjem, ki je v zadnjem času bilo vsaj navidezno najbolj pereče v tem delu Evrope. Predvsem potem, ko je Eden že bil zapustil London, so se domneve, da je tržaško vprašanje prvenstveni vzrok njegovega potovanja v Jugoslavijo, še utrjevale, ker se je na tem potovanju britanski zunanji minister ustavil v Strassbourgu, kjer je med drugim razgovarjal tudi z italijanskim ministrskim predsednikom De Gasperiem, ki mu je, kakor pravi tozadevno uradno poročilo, „prikazal stališče Italije v tržaškem vprašanju“.

Dejansko pa bi bilo popolnoma napačno tako zoževati smisel obiska britanskega zunanjega ministra. Program razgovorov pretekli teden v Beogradu in v ponedeljek na Bledu je bil — razumljivo — vse obsežnejši. Obsegal je splošno izmenjavo pogledov in stališč o vseh poglavitnih svetovnih in mednarodnih vprašanjih, še posebej pa problematiko utrditve sistema kolektivne varnosti, kajti Jugoslavija danes opravlja v tem delu Evrope vlogo opornika mednarodnega mira. Taki državi danes ni mogoče prinašati kakršnih koli „gotovih rešitev“ s te ali one strani, kar so napovedovali v zvezi z Edenovim obiskom glede perečih vprašanj, zlasti tržaškega; v takšni državi so ob katerem koli državniškem obisku mogoči le enakovratni razgovori. Taki pa so Edenovi razgovori z jugoslovanskimi državniki tudi bili.

Edenovi pozitivni odnosi do Jugoslavije

Diplomska pot sedaj 55-letnega britanskega zunanjega ministra je vodila strmo navzgor. Že kot 26-letnega in odtlej pri vsakih volitvah so ga volilci njegovega volilnega okraja izvolili v parlament, kjer je hitro napredoval. Odlikovalo ga je vedno njegovo

„Svoboda“ iz Trbovelj je gostovala v Celovcu

Na povabilo kulturnega oddelka koroške deželne vlade so preteklo soboto v okviru kulturne izmenjave med Koroško in Jugoslavijo prispeli na Koroško pevci in rudarska godba delavskega kulturnega društva „Svoboda“ iz Trbovelj, ki so v celovškem Mestnem gledališču gostovali z obširnim koncertnim programom. S „Svobodo“ so potovali tudi podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine Ivan Regent, predsednik Glavnega odbora sindikatov Slovenije Janko Rudolf in sekretar Sveta za prosveto in kulturo Lev Modic.

Na državni meji na Jezerskem so goste pričakali člani in uradniki koroške deželne vlade z namestnikom dež. glav. Krassinigom na čelu. Med njihovim bivanjem na Koroškem so jim pokazali razne ustanove, znamenitosti in lepote dežele ter jim priredili tudi sprejeme, med drugim v slovenski vasi Hodišah.

O gostovanju, to je o koncertu samem, ki je bil v soboto zvečer, bomo še posebej prinesli poročilo s posebne strani.

trdno stališče proti paktiranju s fašizmom, ki je nekajkrat prevladalo v bivših britanskih vladah. Znano je, da je Eden bil odločen nasprotnik popuščenja Mussoliniju za časa abesinske vojne. Takrat (leta 1935) je prvič postal zunanji minister. S tega mesta je odstopil leta 1938, ker ni soglašal s tedanjo proitalijansko politiko, ki je med drugim pripomogla tudi k znanemu in zloglasnemu Münchenskemu paktu, ki ga je Eden prav tako obsojal.

Med vojno je Eden večkrat, zlasti pa po konferenci v Teheranu izrazil svoje pozitivno stališče do narodnoosvobodilne borbe jugoslo-

vanskih narodov in bil eden izmed najnovejših zagovornikov za pomoč partizanskemu pokretu. Tudi po vojni, v času laburistične vlade, se je kot namestnik voditelja opozicije v britanskem parlamentu zavzemal za pomoč od moskovskih satelitskih držav ogroženi Jugoslaviji. Pomoč, ki jo Jugoslavija danes prejema od zapadnih sil, je torej do gotove mere brez dvoma tudi Edenova zasluga. Zato je maršal Tito ob prvem sprejemu v Beogradu tudi jasno poudaril, da „naši narodi ne bodo nikoli pozabili tistega, ki jim je stal ob strani v najtežjih časih kot zaveznik in soborec“.

Razgovori in prireditve v Beogradu

V Beograd je zunanji minister Anthony Eden prispel prejšnjo sredo popoldne s posebnim letalom. Na letališču ga je sprejel podpredsednik vlade FLRJ in zunanji minister Eduard Kardelj ob navzočnosti večjega števila visokih vladnih funkcionarjev in članov diplomatskega zbora. Prvi dan je bil Eden gost jugoslovanskega zunanjega ministra Kardelja, ki je njemu na čast priredil tudi večerjo.

V četrtek predpoldne so se začeli razgovori v jugoslovanskem zunanjem ministrstvu, ki so se ga udeležili z jugoslovanske strani zunanji minister Eduard Kardelj, njegov namestnik Vlahovič in pomočnik dr. Aleš Bebler ter drugi, z britanske strani pa zunanji minister Anthony Eden in njegovi spremljevalci ter britanski veleposlanik v Beogradu Ivo Malett. Razgovori so potekali v prijateljskem vzdušju.

Maršal Tito je opoldan priredil v Belem dvoru slovesno kosilo, na katerem sta on in britanski zunanji minister izmenjavala zdravice. V svoji zdravici je maršal Tito med drugim izjavil, da je sedanje sodelovanje med Jugoslavijo in Veliko Britanijo rezultat skupnega boja in sodelovanja v preteklosti, na drugi strani pa so skupne koristi zaradi ohranitve miru na svetu, ter izrazil svoje prepričanje, da bo imel ta obisk velik pomen za nadaljnji prijateljski razvoj in sodelovanje med obema državama.

V svojem odgovoru je Eden poudaril, da „razlike v glediščih, ki nedvomno obstajajo med nami v nekaterih vidikih političnega življenja, ne smejo preprečiti naraščajočega sodelovanja med nami... Pripravljene smo navzlic našim lastnim problemom storiti vse kar je v naši moči, da bi pomagali Jugoslaviji zagotoviti mir in neodvisnost...“

Istega dne zvečer je bil še sprejem pri maršalu Titu, v petek pa v britanskem veleposla-

ništvu. Anthony Edena je sprejel tudi predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar. V petek popoldan je Eden priredil v angleški čitalnici tiskovno konferenco, pri kateri je po obširni izjavi tudi odgovarjal na vprašanja domačih in tujih novinarjev. Ni se pa spuščal v nobene podrobnosti, zlasti ne o tržaškem vprašanju, ki je nekatere novinarje najbolj zanimalo. Izjavil je le, da ni posredovalec, ampak je prispel v Jugoslavijo, da izmenja misli.

Maršal Tito povabljen v London

Kakor poroča telegrafska agencija Jugopres je Anthony Eden v imenu ministrskega predsednika Velike Britanije W. Churchilla povabil maršala Tita na uradni obisk v London. Po poročilih iz obveščenih beograjskih krogov je maršal Tito povabilo sprejel.

V soboto je britanski zunanji minister odpotoval v Dubrovnik, kjer se je zadržal dva dni, nato pa je spet odpotoval preko Ljubljane na Bled in se tam v ponedeljek ponovno sestal z maršalom Titom. Poročila tujih agencij pravijo, da je bilo tržaško vprašanje glavni predmet razgovorov ob priložnosti tega zadnjega srečanja med predsednikom vlade FLRJ in britanskim zunanjim ministrom.

Pismo tržaških Slovencev Edenu

Za časa bivanja britanskega zunanjega ministra Edena v Beogradu je predsednik Slovensko-hrvatske prosvetne zveze v Trstu dr. Andrej Budal naslovil na njega pismo, v katerem mu sporoča, da je anglo-ameriška vojaška uprava odklonila popravno škodo, ki so jo fašisti prizadejali tržaškim Slovencev in njihovim ustanovam ter ga prosi, da se zavzame za enakopravnost Slovencev v angloameriški coni Trsta in za ugodno rešitev upravičenih zahtev slovenskih kulturnih ustanov, ki jim vojaška uprava do danes še ni ugodila.

Anthony Eden v Avstriji

Po svojem obisku v Jugoslaviji je britanski zunanji minister včeraj prispel na Dunaj, kjer se bo razgovarjal s predstavniki avstrijske vlade. To je drugi obisk Edena v Avstriji po letu 1945. Prvi obisk septembra leta 1950 je bil privatnega značaja, tokrat je uraden.

Avstrijski vladni krogi gledajo v obisku britanskega zunanjega ministra očividni znak, da se zapadne sile vedno bolj zanimajo za Avstrijo in za rešitev problema državne pogodbe. To je tudi dobesečno izjavil zunanji minister dr. Gruber jugoslovanskim novinarjem, ki jih je sprejel 16. t. m. Vsekakor zanimivo je dejstvo, da sta letos v kratkih presledkih obiskala zunanja ministra dveh zapad-

nih velesil Avstrijo in so ti obiski zelo verjetno nekako med seboj v zvezi.

Avstrijske osebnosti v Zagrebu

Zadnjo sredo sta v spremstvu jugoslovanskega konzula v Celovcu Mitje Vošnjaka obiskala zagrebški velesajem koroški deželni glavar Ferdinand Wedenig in deželni svetnik Sagrajšek. Kakor je nekaj dni pozneje sam izjavil gostom iz Trbovelj, je deželni glavar Wedenig z velesajma odnesel najboljše vtise o uspehih pri izgradnji v Jugoslaviji.

Avstrijski minister za trgovino in obnovo Böck-Greissau pa je prispel v Zagreb na uradni obisk velesajma v ponedeljek.

Vprašanje jugoslovanskih nacionalnih manjšin v Avstriji je vsekakor nerešeno in pereče, sicer ne bi bilo moglo biti še pred nedavnim predmet resnih razgovorov ob obisku avstrijskega zunanjega ministra v Jugoslaviji.

K Figlovi izjavi

Ob robu letošnjega jesenskega velesajma na Dunaju se je pripetil nevsakdanji dogodek, ki ga pa je avstrijski tisk — čeravno je drugače raje le preveč klepetav — popolnoma zamolčal. Šele po ovinkih, preko jugoslovanskega tiska je širša javnost izvedela, da je v zadnjih dneh in po zaključku dunajskega velesajma večja skupina jugoslovanskih novinarjev po ogledu razstave obiskala tudi najvidnejše predstavnike avstrijske vlade, in sicer zveznega kanclerja ing. Figla, podkanclerja dr. Schärfa in zunanjega ministra dr. Gruberja. Ob tej priložnosti so naštetih avstrijski vladni funkcionarji dajali novinarjem različne izjave in ocene o najnovejšem razvoju odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo ter o zunanje- in notranjepolitičnih vprašanjih, ki so trenutno pereča za Avstrijo. V tej zvezi sta najprej zvezni kancler Figl, nato pa tudi zunanji minister dr. Gruber poudarila, da se stiki med Avstrijo in Jugoslavijo ugodno razvijajo in da so se odnosi med obema državama zadnja leta zelo popravili, kar se je videlo posebno ob obisku avstrijskega zunanjega ministra v Jugoslaviji, ob sklepanju sporazuma v Gleichenbergu, ob otvarjanju mosta v Radgoni, zlasti pa iz razvoja trgovinskih odnosov.

Kanclerju Figlu so jugoslovanski novinarji v teku razgovora postavili tudi vprašanje, kaj misli o jugoslovanskih manjšinah v Avstriji, na kar je kancler Figl — izgleda, da mirne duše — odgovoril: „Manjšine so pri nas že zaščiten s Saint Germainskimi pogodbami, to pa je vsebovano tudi v predlagani državni pogodbi. Neznano nam je zapostavljanje nacionalnih manjšin. Tako je n. pr. deželni glavar Gradšča Hrvat, to dokazuje pa tudi imeni članov deželne vlade Ferlič in Sagajšek. Vprašanje šol bo rešeno, pogajanja s slovensko manjšino pa so napovedana. Za nas so pripadniki nacionalnih manjšin državljani z istimi pravicami in dolžnostmi kot ostali. V njihovih krajih imamo napise v obeh jezikih, na sodišču in v uradnih izjavah pa je dovoljena uporaba njihovega jezika.“

Jugoslovanski tisk — med njim tudi „Slovenski poročevalec“ — je zadostil svoji novinarski dolžnosti, ko je po Tanjugovem poročilu objavil tudi to izjavo predsednika avstrijske vlade. Morda pa je prav s tem, da se je vzdržal slehernega komentarja, dovolj glasno izrazil, da mu je zmanjkalo primernih besed za oceno tolike nevojsnosti, ki jo je pokazal zvezni kancler v svoji izjavi o narodnostnem položaju v Avstriji.

Za naše razmere pa bo le umestno, če o stvareh, ki jih je v tako rožnatih barvah naslikal avstrijski kancler, vsaj na kratko povejmo tudi svoje mnenje.

Predvsem se čudimo kanclerjevi trditvi, da mu je neznano zapostavljanje nacionalnih manjšin. Nepoučen človek bi sklepal, da n. pr. različne delegacije koroških Slovencev, ki se že vsa leta od časa do časa oglašajo pri raznih ministrih in tudi pri samemu šefu avstrijske vlade, vozarijo na Dunaj za to, da bi izrazile svojo zahvalo za vzorno urejeno enakopravnost in za čudovito „manjšinsko zaščito“, ki je zapisana v „Saint Germainski pogodbi“ in „je vsebovana tudi v predlagani državni pogodbi“, kakor je dobrodušno blagovolil pripomniti g. Figl. Gospod kancler in njegovi ministri pa vendar točno vedo, da se delegacije slovenskih organizacij oglašajo zato, ker obstojajo kljub vsej bivši in bodoči zaščiti na Koroškem danes še vedno državljani, ki imajo sicer iste dolžnosti, nimajo pa istih pravic kot ostali.

Neštete vloge in intervencije glede slovenske gimnazije in učiteljskega, slov. kmetijske šole, glede obrambe in izvajanja uredbe o dvojezičnih šolah, glede poprave gospodarske ško-

de itd. so neizpodbiten dementi neresnih in neopravičljivih kanclerjevih izjav. To neresnost je g. kancler nehote sam najbolj podčrtal z navajanjem imen članov deželne vlade Ferlitscha in Sagaischeka — dvojice izmed one trojice, ki se je pred nedavnim v koroškem deželnem zboru tako krčevito potegovala za obstoj — ne Slovencev, marveč čudne rase vindišarjev, ki je nekoč zrasla na zeljniku nemškega šovinizma in pozneje dobila blagoslov nacistov. Še čudno, da se g. kancler ni skliceval tudi na svojega prednika Schuschniggga, ko bi bil vendar imel tako čudovito prilžnost za dokaz, da smo bili koroški Slovenci že v prvi republiki več kot enakopravni in da smo s „Slovencem“ Schuschniggom ustoličili celo avstrofašizem in udušili avstrijsko demokracijo.

Nič ne zamerimo, če je zvezni kancler morda res mnenja, da imamo na Koroškem, kjer živimo Slovenci, napise v obeh jezikih. Saj se še nikdar ni utegnil prav razgledati po naši zemlji, na celovških desetooktobriških ceremonijah ob starodavnem lintvernu pa tudi ni bilo časa za take malenkosti. Verjetno g. kancler še niti ni slišal o tem, da so morali pred poldrugim letom skupino novinarjev iz Slovenije voditi širom dežele po čudno vijugastih poteh, preden so visoko pod Košuto in globoko pod Peco končno le mogli radovednim gostom pokazati med 107 „dvojezičnimi“ šolami vsaj dve, ki nosita tudi slovenski napis.

V vsej kanclerjevi izjavi se nam zdi še najbolj posrečen zadnji stavek, kjer je rečeno, da je „v uradnih izjavah dovoljena uporaba jezika pripadnikov nacionalnih manjšin“. Kar je res je pa res, za Koroško to stoddostno drži, gospod kancler! V uradnih izjavah smo zaščiteni s predvčerajšnjimi in pojutrišnjimi pogodbami, uradne izjave vedo povedati o vzorni rešitvi nacionalnega vprašanja na Koroškem, skratka, uradne izjave do neba povzdigujejo našo enakopravnost. Krona vsem tovrstnim uradnim izjavam pa je prav Vaša sedanja izjava, po kateri nimamo le enakopravnosti, marveč celo še Ferlitscha in Sagaischeka! Bojimo se le, da bo vprašanje šol slabo rešeno, če se boste posvetovali le z njima, zlasti pa nas zanima, če ste za napovedana pogajanja predvideli prav ta dva možakarja za predstavnika slovenske manjšine. Prav za res, difficile est satiram non scribere — težko je pisati ne da bi napisali satire.

Vseeno pa bi le lahko pričakovali od najvišjega funkcionarja avstrijske vlade, da bi se zavedal svojega odgovornega položaja tudi takrat, kadar pred tujimi mu novinarji govori o tako važnih stvareh kakor je odnos države do pripadnikov drugega naroda. Ta obveznost bi morala ostati v veljavi tudi še v času ko se spet bližajo parlamentarne volitve. Vprašanje jugoslovanskih nacionalnih manjšin v Avstriji je vsekakor nerešeno in pereče, sicer ne bi bilo moglo biti še pred nedavnim predmet resnih razgovorov ob obisku avstrijskega zunanjega ministra v Jugoslaviji. Med tem se še ni nič takega zgodilo in ničesar bistvenega spremenilo — vsaj ne na Koroškem — kar bi moglo upravičevati avstrijskega vladnega šefa, da skuša s poceni besedami zanikati to, kar je bilo v komunikaciji o razgovorih med dr. Gruberjem in maršalom Titom izrecno poudarjeno: „V duhu prijateljskega sodelovanja so tudi izmenjali misli o potrebi zadovoljive rešitve vprašanj, ki se tičejo jugoslovanskih manjšin v Avstriji.“

Vedno več davkov v Ameriki

Odbor ameriške industrijske konference poroča, da je bilo breme ameriškega davkoplačevalca v proračunskem letu 1952 za 22% težje kot v letu 1951.

Ameriška vlada je leta 1952 na vseh področjih pobrala skupno 86.500 milijonov dolarjev davkov, kar je za 16 milijard ali 22% več kot v proračunskem letu 1951, oziroma 25% več kot v letu pred izbruhom korejske vojne. To pomeni, da plačuje v Združenih državah vsak odrasli državljan in vsak otrok povprečno 557 dolarjev davkov, kar je 142 dolarjev več kot na vrhuncu druge svetovne vojne in 184 dolarjev več kot leta 1950, ko je bil dosežen vrhunec davčnega bremena v mirnem času.

V ZDA več hišnih lastnikov kakor najemnikov

V Združenih državah Amerike je letos število hišnih lastnikov prvič presseglo število stanovanjskih najemnikov, tako da ima sedaj 51 odstotkov prebivalstva v ZDA svoje lastne hiše dočim stanuje le še 49 odstotkov prebivalstva v najetih stanovanjih. V zadnjih šestih letih so v ZDA zgradili 7 milijonov stanovanj in družinskih hiš za 25 milijonov ljudi.

Dvomljiivi uspehi dolgotrajnih pogajanj

Z izredno kratkim komunikejem je sovjetska uradna agencija TASS sporočila pretekli teden svetovni javnosti, da so se končala pogajanja med državni Kitajske in Sovjetske zveze, ki so trajala več kot mesec dni. Sklenjen je bil sporazum, ki določa, da bo do konca tega leta sovjetska vlada vrnila Kitajski upravo in oblast nad takozvano čangčunsko železnico, ki teče skozi vso Mandžurijo, da pa sovjetske čete še nadalje ostanejo v pristanišču Port Arthur, ki je skupno pomorsko oporišče sovjetske in kitajske vojne mornarice. Baje so predstavniki Kitajske sami zaprosili, naj Sovjeti preložijo umik svojih sil iz tega strateško važnega oporišča na čas, ko besta sklenjeni sovjetsko-japonska in kitajsko-japonska mirovna pogodba.

Skoraj ves svetovni tisk razlaga ta novi sovjetsko-kitajski sporazum kot kapitulacijo Kitajske pred sovjetskimi zahtevami, še zlasti, ker ne vsebuje ničesar niti o vprašanju Koreje, zaradi katerega so pred enim mesecem ba-

je Kitajci predvsem šli v Moskvo, niti o drugem kitajskem pristanišču, Dairenu, ki ga imajo tudi še zasedenega Rusi, čeprav bi ga že davno morali vrniti Kitajski.

Morda pa je le v interesu Kitajske, da ostanejo sovjetske čete v kitajskih pristaniščih; tedaj namreč, če drži domneva, da hočejo Sovjeti Kitajce zaplesti v čim obširnejšo vojno na Daljnem vzhodu, pri tem pa sami sebe držati „izven akcije“, kar vsekakor ni brez vsega mogoče ob istočasni prisotnosti sovjetskih čet „na licu mesta“. Tedaj pač ni moči govoriti o kapitulaciji Kitajske v omenjenem sporazumu, temveč je bil to morda njen uspeh, katerega učinek bo viden šele v bližnji ali daljši bodočnosti prav v zvezi s korejsko vojno.

Vsekakor si je težko ustvariti že sedaj jasno sliko o medsebojnih sovjetsko-kitajskih in kitajsko-sovjetskih odnosih. Zato je treba biti pri sodbah o tem vprašanju zaenkrat še več ali manj oprezen.

Libanon po egiptskih stopinjah

Kot v Egiptu general Naguib, tako je pretekli teden tudi vladna opozicija v mali republiki Srednjega vzhoda Libanonu strmoglavila vladajoči režim. Po tridnevni generalni stavki v glavnem mestu Beirutu je bil državni prezident K h u r y prisiljen podati ostavko. Imenoval je tričlanski komite, da vnaprej vodi vladne posle, dokler parlament ne bo izvolil novega prezidenta. S tem, da je na čelu omenjenega tričlanskega komiteja vrhovni poveljnik libanonske vojske general Fuad S e h a b, je praktično prav tako kot v Egiptu prevzela oblast vojska.

Združena fronta opozicionalnih strank in struj je pred generalno stavko zahtevala gotove reforme, predvsem na socialni plati, ker ji pa ni uspelo prodreti v parlamentu samem, je prišlo do generalne stavke in naposled do prevzema oblasti po generalu Šehabu. Opozicionalna fronta pa je sedaj spet začela razpadati.

Po zadnjih poročilih iz Beirutu je general Šehab odklonil kandidacijo za predsednika republike, ki so mu jo ponujali. Libanonska skupščina se bo verjetno še ta teden sestala, da izvede volitve novega državnega predsednika.

Italijanska vlada dela škodo lastnim državljanom

Tri tisoč ribičev v italijanskem obalnem mestecu Molfetti je pred nedavnim protestiralo proti temu, da italijanska vlada noče obnoviti pogodbe o ribarjenju v jugoslovanskih teritorialnih vodah, ki je prenehala veljati 1. aprila t. l. Predstavniki ribarskih združenj so obiskali župana in zahtevali od njega, naj zaščiti njihove koristi in razloži njihovo stališče predstavniku vlade. Združenje ribičev je poslalo tudi brzojavke ministru za trgovsko mornarico, ministru za zunanje zadeve in notranjemu ministru, v katerih grozi, da bo 130 ribičskih motornih ladij odpustilo v 40 urah vso posadko, če ne bodo privolili v podaljšanje pogodbe o ribarjenju z Jugoslavijo.

Protestom ribičev v Molfetti so se pridružili tudi ribiči drugih krajev na jadranski obali, ki so skoraj povsem brezposelni. Sodijo, da je kakih 300.000 ljudi le deloma zaposlenih

Mallan vlada z bičem

V Južnoafriški Uniji, državi, ki spada v sklop britanskega imperija, so pred nedavnim uzakonili srednjeveško kazen bičanja. To kazen pa so uporabljali tudi že doslej. Iz podatkov, ki so znani, je razvidno, da so v letu 1948 bičali 2975 oseb, v letu 1949 pa celo 4029 ljudi. Prav posebno nečloveško trpinčenje je bičanje z „devetrepnim bičem“. S takim bičem so leta 1947 bičali 24 oseb, leta 1948 89 oseb, lansko leto pa celo že 132 oseb. To kazen uporabljajo predvsem za ustrahovanje črncev, ki so pod sedanjim dr. Mallanovim režimom izpostavljeni hudemu preganjanju.

Kljub tem srednjeveškim metodam vladanja, ki so jih odpravili celo že v najbolj zastaralih predelih sveta, pa se sedanji režim baha, da je Južnoafriška Unija „zelo napredna krščanska država“. Sedanja britanska konzervativna vlada ni še ničesar podvzela za odpravo nečloveškega nasilja, ki ga izvajajo nad črnci v Južnoafriški Uniji. Pač pa namerava bivši predsednik laburistične vlade Clement

zaradi nepopustljivega stališča italijanske vlade.

Moderno suženjstvo v Italiji

Ponekod v južni Italiji je beda tako velika, da siromašne družine prodajajo svoje otroke veleposestnikom. Na letnem sejmu v Beneventu so najbolj iskani otroci od dvanajstega do šestnajstega leta. Veleposestniki plačujejo staršem za vsakega otroka od pet do šest tisoč lir, otrok pa mora za to ceno delati za veleposestnika leto dni. Oblasti tega mesta pravijo, da prodaja otrok ni protizakonita, ker dobijo starši otroke po enem letu nazaj.

Italijanski zakoni torej omogočajo še v dvajsetem stoletju nečloveško suženjstvo in trgovanje z nedoraslimi otroci. Pa pravijo, da je današnja Italija napredna in kulturna dežela.

Atlee v kratkem na svojem potovanju v britanske kolonije obiskati tudi Južnoafriško Unijo. Pričakujejo, da bo Atleejev obisk vzpodbudil južnoafriške laburiste k ostrejšemu stališču do Mallanove vlade in njegove „krščanske demokracije“.

Predsednik avstrijskega parlamenta se poslavlja

Po poročilih iz OeVP-jevskih krogov se je zvedelo, da ima 1. predsednik avstrijskega parlamenta Leopold Kuntschak namen, položiti to svojo funkcijo na prvi seji jesenskega zasedanja parlamenta. Kuntschak je star 81 let in od njega dejansko ni več pričakovati nobenih političnih podvigov. Saj je o njegovi zamjenjavi bilo govora že tedaj, ko je OeVP zamjenjala nekatere svoje ministre in hkrati že predvidevala to mesto za dr. Felixa Hurdesa kot nadomestilo za zgubljeni ministrski stolček. Ni torej izključeno, da je prav iz te strani prihajal celo „rahel pritisk“ na starega očaka avstrijskega parlamenta, naj da svojo funk-

PO ŠIRNEM SVETU

Bonn. — V nedeljo je prispel v glavno mesto Zapadne Nemčije italijanski ministrski predsednik Alcide De Gasperi. S tem svojim obiskom, ki je istočasno prvi obisk ministrskega predsednika druge države v Zahodnonemški zvezni republiki, De Gasperi vrača lanski Adenauerjev obisk v Italiji.

Vatikan. — Papež je na nedavnem kongresu redovniških prednic govoril o težki krizi ženskih redov, ki je nastala zaradi pomanjkanja naraščaja. Kot za to situacijo deloma odgovorne je obtožil duhovnike in laike, ki načelno dajejo prednost poroki pred devištvom za Kristusa.

Ljubljana. — Slovensko časopisje v zadnjem času mnogo piše o slučaju Ivana Pirečnika, 12-letnega fanta, ki se nahaja pri neki družini bivšega SS-ovca v Nemčiji. Njegova mati se bori za vrnitev otroka, ki so ji ga v času okupacije ukradli, neko ameriško sodišče v Nemčiji pa je nedavno odločilo, naj otrok ostane pri njegovih sedanjih rediteljih, družini bivšega SS-ovca.

New York. — Predstavniki tunijske nacionalistične stranke „Neodestur“ Bahi L e d g a m, ki se mudi v New Yorku, je poslal pismo generalnemu tajniku OZN Trygve Lieju, v katerem zahteva, naj bi komisije OZN za človečanske pravice posredovale, da bi prenehale aretacije Tunizijcev po francoskih oblasteh.

Vzhodnonemška epizoda v Bonnu

Preteklo soboto je izročila posebna delegacija iz Vzhodne Nemčije predsedniku zapadnonemškega parlamenta E h l e r s u spomenico o združitvi Nemčije. Ehlers je delegacijo sprejel samo za celih 15 minut in se z njo ni razgovarjal o nobenih podrobnostih predmetnega vprašanja.

Delegacija je imela dovoljenje za bivanje v Zapadni Nemčiji samo za dva dni. Njeno dvakratno prošnjo za podaljšanje dovoljenja so zapadnonemške oblasti odbile.

Ob povratku v vzhodni Berlin je delegacija poročala o svoji misiji predsedniku Piecku, ki je to epizodo vsodnonemške delegacije v Bonnu označil kot velik uspeh.

V Belgiji niso pozabili nacističnih zločinov

Ogorčenje, ki je zajelo Belgijo zaradi pomilostitve dveh belgijskih vojnih zločincev, je sredi septembra doseglo svoj višek na demonstrativnem pohodu v Bruselj. Množične demonstracije se je udeležilo nad sto tisoč ljudi iz vseh delov države. Po triurnem pohodu so bivši politični preganjanci in protifašistični borci, vojni ujetniki, invalidi in vdove na velikem zborovanju pred pravosodno palačo člali duška svoji nevolji in zahtevali, da vlada prekliče pomilostitev obsojenih vojnih zločincev. Govorniki so na zborovanju pozivali vlado, naj poskrbi za to, da bi bile pomilostitve vojnih zločincev v bodoče z zakonom prepovedane.

Zastopnice francoskih žena v Jugoslaviji

Na povabilo Centralnega odbora AFŽ Jugoslavije so obiskale Jugoslavijo štiri članice ženske sekcije francoske socialistične stranke. Na svojem 8-dnevnom obisku so se seznanile z organizacijo in življenjem jugoslovanskih žena.

Francoske socialistke so v Beogradu obiskale več otroških ustanov, nekaj podjetij, in se sešle z najvišjimi voditelji Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko pri zvezni vladi LR Srbije ter Sveta za prosveto, znanost in kulturo.

cijo na razpolago mlajšim trenutno brezposelnim figuram na OeVP-jevskem šahovskem polju.

Zaradi korupcijskih zapletljajev, s katerimi v zvezi je bilo že nekajkrat imenovano tudi Hurdesovo ime, pa nekateri krogi v OeVP ne soglašajo z imenovanjem Hurdesa za novega 1. predsednika avstrijskega parlamenta, marveč bi na tem mestu raje videli sedanjega 3. predsednika parlamenta dr. Gorbacha, ki morda še bolj paše v reakcionarni koncept OeVP-jevskega vodstva za parlamentarno delo v zadnji dobi pred prihodnjimi volitvami.

